

Fald noget Naturligt til Grund for denne forskjellige Opfattelse hos Befolkningens forskjellige Klasser. Enhver maa sige sig selv, at de, som især maa føre en haard Kamp for Livsopholdet, nødvendigvis ere mindst tilbøjelige til den Slags Udgifter, som ikke med det mest umiddelbare Tryk paatrænge sig. Seg vil ikke sige, at det er en Luxus at forsvare Landet, men man kan dog først tænke paa at anlægge Fæstninger og anvende saa mange Millioner, som der her er Spørgsmaal om, naar man har Raad dertil. Allerede heraf følger, at det er naturligt, at der gjør sig en i høj Grad forskjellig Opfattelse gjældende hos Befolkningens forskjellige Klasser. Men jeg siger, end ydermere, naar man tager dette i Betragtning, saa er det ikke nogen unaturlig Betragtning, at der netop her er en Leilighed og Grund til at anvende den Bestatningsmaade, den Form for Midlernes Tilveiebringelse, som vender sig til den Forskjel, som er tilstede hos Befolkningens forskjellige Klasser, Forskjellen i Midler og i Indkomster. Der er virkelig nogen Anledning hertil, ikke blot, naar der ses hen til den faktiske Tilstedeværelse af Formuen, af Evnen, men ogsaa, naar der ses paa den naturlige Opfattelse. Der er virkelig særlig Anledning til at benytte Formue- og Indkomstbestatningen, naar vi sammenligne visse andre Udgifter med de Udgifter, som der her er Spørgsmaal om. Lillige gjør der sig ganske vist for mig det sig gjældende, at jeg ikke kan se Anledet end, at hvis vi ville gennemføre det, der her er Tale om, uden samtidig at gennemføre denne Skattereform, saa ubeløkke vi os fra i Fremtiden at faae en tilstrækkelig gennemgribende Reform; vi kunne maasse faae en lille Løbneudsættelse paa nogle faa hundrede Lufinder — jeg har ikke opgiivet Haabet om at faae den endnu i Aar — men jeg vil nødig opgive den større Forandring. Jeg ser ikke nogen som helst Mulighed for i en nogenlunde nær Fremtid at faae vore finansielle Misligheder hevede, hvis vi ikke sætte vore Skatter og vore Udgifter i et nogenlunde passende Forhold til hinanden. Jeg vil dernæst lade denne lille Betragtning her spille ind med, at jeg ikke kan negte, at netop de Banskelligheder, som den ærede Minister her hentydede til ved at sætte Skattespørgsmaalet i Forbindelse med denne Sag, som her foreligger, gjøre denne Forbindelse noget tiltalende for mig (En Stemme: For at hindre Loven). De Herrer maa ikke forstaa mig saaledes, som om jeg dermed vilde sige, at det glæder mig, at der derved lægges Ministeren Hindringer i veien for Gjennemførelsen af Lovforslaget, skjøndt ogsaa dette lægger jeg Vægt paa; naar man gaar til det Slags Udgifter, saa tror jeg, det altid er nyttigt, at Folk se, hvilke Offre det virkelig koster at tilveiebringe dem; thi Millionerne komme ikke fra Lufsten, de maa altid i Bivælseligheden tages ud af Borgernes Lomme; jeg tror, at en saadan Overveelse altid er sund og

nyttig. Men naar den høitærede Minister fornylig antydede Banskellighederne, saa er det netop paa Grund af disse Banskelligheder, at jeg i dette Dieblit vilde sætte særdeles Pris paa, at Staten og Udgifterne kom i Forbindelse med hinanden. Det er af Hensyn til Landstthinget og særlig af Hensyn til de Kræfter i Landstthinget, som modsætte sig den direkte Bestatning, som vi her sætte Pris paa, at jeg unegtelig kunde ønske, at de bleve satte i Forbindelse med hinanden; det er formodentlig netop den samme Side af Landstthinget, som i høi Grad sætter Pris paa disse Udgifter. Vi hørte jo, at det ærede Medlem for Præsident Amt's 1ste Valgkreds (Scavenius), som vel staar omtrent paa det samme Standpunkt, han satte særdeles Pris paa disse Udgifter, og vilde derfor trods sin øvrige Utilbøielighed endogsaa gaa til Formue- og Indkomststat. Ogsaa af denne Grund kunde det maasse være ret nyttigt, at vi satte en Skattereform i Forbindelse hermed. Dette er, som sagt, finansielle Betragtninger. Jeg havde ikke ønsket at tage Ordet her, men da jeg nylig hørte den høitærede Ministers Ytringer, kunde jeg ikke tilbageholde disse Bemærkninger.

Bojsen: Jeg kan ikke være ganske enig med det ærede Medlem, som nu satte sig, thi hans Udtalelser ville kunne og ville blive forstaaede — og jeg skal tilføie, som jeg haaber, misforstaaede — saaledes, som om han havde udtalt sig for, at visse Samfundsklasser kom til at bære en uforholdsmæssig Del af de Udgifter, som der her omhandles. Jeg siger, at hans Ytringer kunne misforstaaes, og jeg frygter, at de ville blive fremstillede saaledes (Vilde: De maa forstaa saaledes). Jeg paastaar, at de ikke behøve at forstaa saaledes, og saaledes er i alt Fald ikke den Tankegang, hvorfra jeg er gaaet ud. Jeg har kun fordret, at naar der blev Spørgsmaal om saa betydelige Udgifter som dem, der her fordres af os, disse da skulde dækkes ved en efter vor Opfattelse retfærdig Bestatningsmaade, saaledes at hver enkelt Samfundsborger kom til at bære sin Del deraf i Forhold til sin Evne. Vi skjelne altsaa forsaavidt ikke imellem, hvilke Samfundsklasser der overfor dette Forhold skulle betale Mere end Andre, men det er blot en retfærdig Bestatningsbasis, som fordres, naar der overhovedet forlanges saa store Udgifter af os. Overfor den høitærede Renseilspræsident skal jeg ikke komme tilbage til de Overveielser, som han byggede paa Forsvarsplanen, thi jeg tror ikke, at han derved har oinstøbt de Indvendinger, som ere fremkomne fra vor Side, og jeg skal heller ikke indlade mig paa en Diskussion med den høitærede Renseilspræsident om Danmarks politiske Stilling og om Regjeringens Politik i den Henseende. Det kunde ikke falde mig ind at bidrage til at faste noget som helst Lys over Regjeringens Politik i den Henseende, som kunde forvolde den allermindeste